

LBRIS

We know
books

Sylvain Audet-Găinar

Tămbălău la București

traducere din limba franceză
de Delia Tuică

CRIME SCENE PRESS
2025

1

At first, I was afraid, I was petrified...

Vocea Gloriei Gaynor de-abia începuse să răsunе că primele cuvinte ale cântecului mi se părură scrise special pentru mine, descriindu-mi perfect starea de spirit actuală. Și chiar și așa, „împietrit” nu pare decât un eufemism.

Cu toate astea ar fi trebuit să mă aștept la așa ceva. Cunosoc această gașcă de anarhiști pensionați de ani de zile, și nu e prima înmormântare a unuia dintre aceste străvechi specimene inimaginabile la care asist. Totuși, cred că de data asta e prea de tot! Nici nu știu cu ce să încep ca să vă fac să înțelegeți situația!

Cu siguranță trebuie să îi dăm prioritate defunctului. Pentru că principala mea uimire constă în faptul că acesta, pe numele său Constantin, nu era cel mai excentric din gașca de octogenari trăsniți. Dolofan și cu simțul umorului, cu siguranță îi plăcea viața, însă era totuși un bărbat destul de echilibrat și mai degrabă conciliant. Altfel, nu ar fi putut niciodată să trăiască o viață întreagă alături de Marcela, soția sa cea răzbunătoare, cu părul roșu ca focul și uscățivă la trup, care-i reproșa cât era ziulica de lungă că glumele sale de prost-gust sunt tipice unui „hetero-bădăran” și mentalitatea sa e iremediabil „macho-retrogradă”. Ca să vă spun sincer, în opinia mea, cei doi au format întotdeauna un fel de yin-yang imposibil. În ciuda opiniilor lor diametral opuse, pe o grămadă de subiecte, formau de fapt un cuplu solid. Ce-i drept, cam olog, sunt de acord! Dar acești doi cei mai buni dușmani din lume au reușit, totuși, să adune în contul lor șaiszeci de ani de viață în comun. Jos pălăria!

Dacă m-aș fi gândit vreodată că voi participa la o înmormântare atât de extravagantă, ca să nu spun de-a dreptul nebunească, aș fi fost sigur că ar fi fost vorba de cea a zvăpăiatei Marcela.

Or, din informațiile mele, derularea acestor funeralii năstrușnice a fost într-adevăr organizată respectând ultimele dorințe ale lui Constantin și ale nimănui altcuiva. Și vă pot garanta că a făcut-o lată, nebunaticul!

De unde or fi reușit oare să facă rost de acest dric roz-bombon? Decorat cu două difuzoare enorme la care duduie muzică pop, atât de tare încât îți poate sparge timpanele. Vehiculul de culoarea lui Barbie se plimbă agale de vreo patruzeci de minute pe unul dintre bulevardele principale din București, chiar la o oră de vârf, urmat de vreo sută de invitați care au primit (și au respectat întocmai) stricta indicație să nu vină îmbrăcați în negru. Rezultatul e că acest cortegiu, pretins în doliu, rivalizează mai degrabă cu carnavalul din Rio.

Trebuie, de asemenea, să vă informez cu privire la faptul că respectivul Constantin a lucrat mult timp în diferite ONG-uri, de-a lungul existenței sale. Ca urmare a acestui fapt, publicul de la înmormântarea sa e destul de insolit: ex-pușcăriași reconverțiți în bodyguarzi sau șoferi de jeep-uri, lucrătoare și lucrători în industria sexului, militând pentru drepturile LGBTQ+ (neapărat să verific chestiunea scrierii incluzive dacă nu vreau ca Marcela să-mi rupă urechile în momentul eventualei apariții pe piață a acestui document), cerșetori în costume, foști copii orfani blindați de diplome...

Trebuie să înțelegeți că spiritul deschis al lui Constantin, simțul puternic al solidarității și umanitatea fără limite s-au întrupat într-un mod cu adevărat strălucitor sub soarele fierbinte a acestei zi de iunie. Toate aceste persoane care la un moment dat au beneficiat de susținerea acestui bărbat pe cât de durduliu pe atât de generos, au venit, iată, să îi aducă un ultim omagiu, într-o veselie

indescriptibilă, îmbrăcate cu cele mai colorate lucruri ale lor și urmând ultimul autobuz al lui Constantin bățându-se cu entuziasm pe o muzică îndrăcită.

Da, pentru că atenție, *playlist*-ul acestei petreceri *rave* urbane a fost întocmit cu grijă de însuși Constantin, și vă pot garanta că e cu adevărat special: *Cotton Eye Joe*, *Hung up*, *Dragostea Din Tei...* și, cireașa de pe tort, *I Will Survive* de Gloria Gaynor! Imi veți spune că acest cântec aproape că a servit drept imn național al Franței la Cupa Mondială de fotbal din 1998, pe când nu prea avea de-a face cu balonul rotund. Atunci de ce să nu fie difuzat în timpul unei înmormântări? Doar vă întreb!

Mai mult decât neașteptata ambianță festivă din cadrul acestei înmormântări, trebuie totuși să vă mărturisesc că stupefacția mea, groaza mea, sentimentul de panică totală a început cu adevărat în momentul în care cortegiul s-a angajat pentru a doua oară în sensul giratoriu de la Piața Universității, unul dintre nodurile rutiere centrale ale orașului, și apoi a realizat un al treilea tur, apoi un al patrulea, iar polițiștii au început să dea năvală. Și în mod evident, nu pentru a ni se alătura la dans. În mai puțin timp decât îi ia unui bâlbâit să numere până la unu și jumătate, reușiserăm, într-adevăr, să provocăm o aglomerație colosală, chiar istorică, în această capitală care, totuși, nu duce lipsă de expertiză în domeniul traficului infernal. Și, văzând privirea severă a polițiștilor, e clar că această mică glumă nu îi amuză câtuși de puțin.

– Să vezi acum ce-o să ne mai distrăm, scoase o exclamație din sertarul cu prostii, cu o voce puternică și veselă Vasile, socrul meu, care e chiar lângă mine și continuă să-și miște fundul.

Dintr-o dată mă gândesc la ce e mai rău. Tatăl iubitei mele, fiind unul dintre organizatorii acestei manifestații aparte, știe foarte bine despre ce vorbește și cunoaște etapele care urmează. Nefiind codaș la capitolul imaginație, încerc să ghicesc cât pot de repede ce ne așteaptă, dar nu reușesc să-mi imaginez decât

un singur scenariu. Iar acesta e destul de catastrofal: dispersarea grupului nostru de rebeli veseli cu lovituri de baston și gaze lacrimogene, arestarea brutală a celor mai recalcitranți, violențe și abuzuri polițienești cât cuprinde... Și mă întreb, pentru a nu știu câta oară, de ce naiba am venit în nebunia asta cu copiii mei!

Apropo, pe unde umblă cei trei? Degeaba îi caut din priviri, mi-e imposibil să-i reperez în mijlocul paradei dense și pestrițe. Prea multe peruci și eșarfe multicolore, prea mulți pantaloni de piele mulați și pantofi cu talpă înaltă. Iar să-i strig ar fi complet inutil, de-abia dacă îmi pot auzi gândurile în mijlocul acestui vacarm.

Dintr-o dată îl reperez pe Răzvan, cel mai mare dintre ei, în vârstă de 12 ani, ocupat să se urce pe acoperișul dricului, apoi începând să danseze de parcă ar fi fost posedat, dezbrăcându-se la bustul gol și rotindu-și deasupra capului tricoul cu *Rage Against the Machine*, înainte de a-l arunca în mulțimea în delir.

Pe dată creierul meu intră în modul Eroare 404! Încerc să-i dau un restart, mă ciupesc să mă asigur că nu visez, sper că e vorba de o halucinație colectivă, caut referințe din trecut: Iisus mergând pe apă, povești cu OZN-uri, arme chimice în Irak, performanțe dadaiste, îmi spun că e totuși mai bine să văd așa ceva decât să fiu orb, că în fond va fi o amintire, chiar mă gândesc pentru un moment cum i-ar sta lui Jim Carrey în acest rol și mă întreb dacă nu ar trebui să filmez pentru a reține fiecare detaliu, să immortalizez momentul și să-l postez apoi pe rețelele de socializare pentru a face audiențe, ar putea fi util la un moment dat, și de asemenea, mă întreb dacă toate lucrurile la care asistăm acum nu sunt pur și simplu doar un nou semn al începutului sfârșitului speciei noastre, explicația supremă a dereglărilor climatice...

Cu creierul fierbând sunt pe cale să ratez punctul culminant al spectacolului! Scoțând nu se știe de unde un drapel românesc găurit la mijloc și un megafon enorm (cu siguranță nu din

buzunarele blugilor săi cu talie joasă, pe cât de strânși pe atât de rupți), și într-o tăcere care se abate asupra noastră precum mâna unui ales lacom asupra bunurilor publice, Răzvan începe să întoneze imnul României cu o voce care, de altfel, nu poate să evite comparația cu zgomotul unui difuzor de gară defect!

*Deșteaptă-te, române, din somnul cel de moarte,
În care te-adânciră barbarii de tirani!*

Trecem, într-adevăr, de la Scila la Caribda! În timp ce încep deja să îmi imaginez cum polițaii o să ne acuze de provocare și ultraj împotriva simbolurilor naționale, Vasile se apropie de șeful lor burtos, cu un pas târăgănat și îi înmânează un bilețel îngălbenit, în timp ce îi povestește relaxat cine știe ce.

După doar un scurt moment de ezitare, rotofeiul și mustăcio-sul gradat, de forma omulețului Michelin, ordonă dintr-un gest al mâinii întregii sale echipe să ia poziția de drepți și să ne lase să trecem pentru a ajunge la crematoriu. În ceea ce mă privește, mă cufund tot mai adânc în confuzia mea.

În timp ce convoiul nostru funerar cu alură de *flash mob* furios iese într-un final din acest carusel improvizat și-și reia traseul în pas săltat de-a lungul străzilor din București, două mâini micuțe se agață de mine, Luke Skywalker și Prințesa Leia!

Glumesc.

Mă rog, doar pe jumătate.

Este vorba de fapt de gemenii mei de patru primăveri, Luca și Lila, care, încă din ziua în care s-au născut, au primit aceste prenume idioate din partea frățiorului mai mare. Nu mă întrebați de ce eu și mama lor nu ne-am gândit mai bine înainte să-i botezăm așa. Totuși am fi putut, totuși ar fi trebuit. Acestea fiind spuse, există porecle mai urâte și mai traumatizante, și cei doi zăpăciți, deveniți între timp fani înfocați ai *Star Wars*, își asumă fără probleme numele ridicole de eroi. Mă liniștesc cum pot și eu. Cu

toate astea aș dori să precizez că își petrec timpul intrând în pielea acestor iluștri eroi de cinema. De altfel, azi mai mult ca niciodată! Doar nu puteau să rateze o astfel de ocazie.

– E foarte distractivă înmormântarea asta, tati! îmi mărturișește Luca cu un zâmbet vesel, învârtindu-și în același timp sabia laser în toate direcțiile. Dar de ce a venit și poliția? De ce sunt...?

– Crezi că atunci când o să moară bunicul o să facem o petrecere la fel de *cool*? mă întreabă sora lui, coafată cu cele două cocuri enorme, întrerupându-l brusc pe fratele ei.

E bine! Se pare că nu sunt singurul căruia i se pare complet smintit tot acest spectacol și care își pune nenumărate întrebări. Unica diferență între ei și mine este, totuși, faptul că eu am patruzeci de anișori și credeam că am văzut suficient de multe lucruri dubioase la viața mea, mai ales de când trăiesc în România, ca să nu mă mai șocheze nimic în halul ăsta.

Dar asta e valabil fără a-l lua în considerare pe Vasile și pe gașca lui de amici imprevizibili, dotați cu o imaginație și un simț al aventurii la fel de inepuizabile precum pofta de mâncare a lui Pac-Man!

– Nu știu, le răspund eu, fără a-i minți.

Pentru că, să fiu sincer, de-abia aștept să-l iau pe Vasile la întrebări, pentru a primi în sfârșit câteva explicații cu privire la toată nebunia asta. Dar momentan nu am de ales! Va trebui mai întâi să aștept să-l bage pe Constantin în cuptor!

*

Masa care urmează incinerării dragului prieten e la fel de aiuristică precum parada morții la care tocmai am asistat. Bere, vin și țuică la discreție, grătar și cârnați afumați, pufuleți și papanăși hipercalorici, muzică numai bună de sculat morții, ambianță demnă de-o orgie!

După ce s-au îndopat cu mâncare și au dansat de și-au rupt oasele, Lila și Luca au adormit cu pumnii strânși pe o pătură pusă direct pe jos și mă întreb dacă nu cumva a venit momentul să ne întoarcem acasă. Dar pe unde naiba se ascunde Răzvan? Și mai ales Vasile, pe care nu am reușit încă să îl chestionez.

Aud dintr-o dată o voce răsunând în spatele meu.

– Constantin ne-a pregătit un superprogram, nu ți se pare?

Mă întorc și îl văd în acel moment pe bătrânul pe care l-am tot căutat, cu ochii care-i strălucesc șiret, inegalabila lui vorbărie plină de umor și energia sa debordantă.

– Într-adevăr, o zi memorabilă, îl aprob eu, pregătindu-mă să îl bombardez cu întrebări.

– Seneca spunea, și citează atunci socrul meu, că „moartea este uneori o pedeapsă, deseori un cadou, și pentru mulți o binefacere”. Pentru Constantin, după cum vezi, trebuie că a fost mai ales ocazia perfectă de-a da un bairam de zile mari.

Aș spune că nici măcar Seneca nu se gândise la această eventualitate. Și cred că nici măcar Salvador Dali însuși nu ar fi visat să aibă parte de măcar un sfert dintr-un asemenea delir pentru propriile funeralii.

– Și, în fond, cred că orice erou al „revoluției” ar merita o astfel de festivitate în onoarea lui, adăugă venerabilul părinte al dragostei vieții mele, pe un ton puțin mai serios.

Constantin, erou al revoluției? Nu-mi vine a crede urechilor. Iată o știre senzațională! Mi-e greu să mi-l imaginez pe ursulețul rotofei stând pe baricade. Având în vedere această noutate, întrezăresc în sfârșit începutul unei explicații pentru tot acest circ.

– Asta te miră, Arthur, dar Constantin a fost foarte implicat în luptele armate din timpul evenimentelor din decembrie 1989. De multe ori cu riscul vieții, de altfel. Chiar dacă nu s-a lăudat niciodată cu adevărat, a dat dovadă de un curaj extraordinar în zilele acelea!

– Deci ceea ce le-ai arătat polițiștilor mai înainte este certificatul lui de revoluționar?

– Exact! Suficient cât să potolească avântul ostil al cârcotașilor care nu voiau să ne lase să ne învârtim în cerc.

– Chiar așa! Și de ce mă rog am făcut de atâtea ori înconjurul aceluia sens giratoriu?

– *Because*, în decembrie '89, chiar în această piață, s-au petrecut cele mai importante fapte de arme ale lui Constantin. Și, în plus, între noi fie vorba, a vrut să facem chestia asta mai ales pentru că voia să-i calce pe nervi pe șoferii bucureșteni. Nu a suportat niciodată mașinile.

Chiar îmi spusese eu că e altceva în spatele acestei flamboiante puneri în scenă, decât o simplă poveste cu simboluri patriotice și pioasă comemorare. Înțeleg acum mai bine și ce era cu acel drapel românesc găurit pe care șmecherul de fiu-miu îl agita mai înainte, și de ce a intonat cu vocea lui răgușită imnul României post-decembriste.

– În plus, Constantin ținea neapărat să fie incinerat. Ce poate fi mai firesc, în fond, pentru un așa înflăcărat susținător al democrației, decât să sfârșească pentru eternitate într-o urnă, conchide el glumeț, golind în același timp un al nu știu câtelea păhărel de țarie.

Am putea spune că Vasile a udat din plin plecarea prietenului său! Dar nu e cazul să-i dau vreo lecție bătrânului în stare de ebrietate, pentru că trebuie să recunosc că și eu am făcut ceva ridicări de antebraț pe parcursul ultimelor ore. Vaporul se leagănă de altfel atât de puternic, încât am impresia că sunt în mijlocul Drumului Romului!¹

---

1. Route du Rhume (fr.) – este o regată de navigație celebră, care se desfășoară la fiecare patru ani, începând din 1978, pe distanța dintre Saint-Malo (Franța) și Pointe-à-Pitre (Guadelupa, Caraibe). Este o competiție pe mare la care participă cei mai buni navigatori din lume. Numele „Route du Rhum” provine de la faptul că regata se încheie în Guadelupa, insulă faimoasă pentru producția de rom. (*n. trad.*)

– Ce păcat că Iulia nu a putut asista la spectacol! spune cu regret bătrânul șugubăț, servindu-și încă un pahar.

Cu siguranță fiica lui ar fi gustat mult mai mult decât mine spiritul baroc al acestui *show* unic în lume! Mai ales și în mod special numărul de *striptease* pe muzică al lui Răzvan, chiar deasupra sicriului.

Satisfăcut pentru că obținusem în sfârșit răspunsuri la toate întrebările mele, m-am hotărât atunci că a venit momentul să-mi asum responsabilitățile de tată și să mă întorc cât mai repede acasă cu tot alaiul de copii. Că doar mâine e zi de școală. Îi încredințez socrului meu supravegherea celor două minimarmote, și pornesc de-a lungul sălii pentru a-l regăsi pe Răzvan. Care e pe cale să își maseze diverse părți ale corpului pe muzica lui Michael Jackson, fiind în continuare la bustul gol și transpirând precum un suport de lumânare într-o noapte de Paști. O șuviță lungă de păr îi atârnă pe față și îl face să semene cu furiosul Albator. Dacă vrei să știi părerea mea, acest pre-puber agitat are deja un super sex-appeal și nu va înceta prea curând să întoarcă multe capete și să stârnească intrigă romantice. Dar, pentru moment, slavă Domnului, n-are nici cea mai vagă idee despre efectul pe care îl poate produce asupra celorlalți aspectul lui de rebel, ochii catifelati și corpul athletic. Iar în ceea ce-o privește pe mama lui și pe mine, nici noi nu ne grăbim prea tare să vedem cum defilează pe acasă cuceririle lui, și să-i ținem evidența. Inima mea de tată „adoptat” (și melodramatic, recunosc, deci în consecință predispus la emoții) nu se poate împiedica să simtă mândrie, privindu-l pe acest fiu atât de sigur pe el și lansat pe o atât de frumoasă, liberă și promițătoare traiectorie de viață. Dacă Lucian, tatăl său biologic, bărbatul căruia Răzvan îi seamănă de parcă ar fi clona lui, acest tată în uniformă de camuflaj care a murit pe frontul afgan chiar înainte de a-și fi cunoscut fiul, carne din carnea lui, deci dacă acest erou al câmpului de luptă l-ar putea vedea în acest

moment, de acolo de unde este, ei bine, sunt sigur că și lui i s-ar umfla glanda mândriei la fel de mult ca mie.

Dar destul cu lacrimile și cu patosul, să acordăm prioritate organizării programului celor trei năzdrăvani ai mei!

În timp ce mă apropii de viitorul hoț de inimi, un vacarm de nedescris se iscă dintr-o dată, din partea sălii în care l-am lăsat pe Vasile în compania lui Castor și Polluxina. Toate capetele se întorc brusc în acea direcție, pentru a vedea ce se întâmplă. La fel și al meu, dar în mod evident cu o expresie mult mai îngrijorată decât a celorlalți.

Patru sticleți îl înconjoară pe Vasile și sunt pe cale de a-i pune cătușele. Mai multe persoane încearcă să se interpună și se agită periculos. Gemenii, treziți de tot acest balamuc, urlă atât de tare încât ți-ar putea afecta iremediabil sistemul nervos. Ce-o mai fi și chestia asta? Din câțiva pași mă alătur și eu acestei îmbulzeli, încercând să-mi croiesc drum până la ei.

Îl aud atunci pe Vasile, cu mâinile imobilizate la spate, străduindu-se să calmeze atmosfera.

– Lăsați poliția să-și facă treaba, prieteni! ne spune el cu o voce pe cât de puternică pe atât de surprinzător de calmă. Haideți, domnilor, să nu mai pierdem timpul!

După care adaugă această curioasă frază:

– Să bei micul cățeluș pentru cartoful comandantului!

Toți ochii care îl ațintesc cu privirea încep să clipească cu frenezie. Ce tot spune acolo?

Mormăind din ce în ce mai neclar, bătrânul își continuă perorația cu o voce tot mai obosită:

– Am vomitat cheia? Are dinți mari!

Imediat după spusele acestea, cu ochii ieșiți din orbite, se prăbușește la fel de eficient și drept precum un turn în mijlocul Wall Street-ului. Cu toții îl privim îngroziți. La rândul lor, cei patru nătărăi nu se simt nici ei prea în largul lor.

– Dar sunați odată ambulanța, idiților! Vedeți bine că a făcut un AVC!

Cu viteză maximă, Răzvan a ajuns la căpătâiul bunicului său adorat și ne-a aruncat acest diagnostic împreună cu o privire furioasă.

Fără a mai pierde niciun minut, îmi scot telefonul care zace în fundul buzunarului și chem ajutoare.

2

Declarație

20 noiembrie 1960

Eu, subsemnatul NEDELCU ROMULUS, condamnat în urmă cu doi ani la 25 de ani de muncă forțată, având ca ultimă adresă strada Sandu Aldea nr.96, sectorul Stalin, București, fac astăzi următoarea mărturisire:

Pe parcursul investigațiilor desfășurate în legătură cu mine între anii 1958 și 1959, am ascuns cu bună-știință anchetatorilor anumite informații care totuși prezentau și încă prezintă un interes notabil pentru Partid.

Având în vedere că, între timp, dosarul meu a fost redeschis și că anchetatorii Ministerului de Interne mi-au cerut să declar cu toată sinceritatea, fără nicio rezervă, și în integralitate, activitățile mele ostile la adresa partidului, și până în prezent ținute secret – am decis să spun tot ceea ce știu și încă nu am dezvăluit.

Prima, și fără îndoială cea mai importantă dintre toate aceste informații, este acțiunea răuvoitoare pe care am condus-o împotriva regimului, în complicitate cu GHEORGHE DUMITRU, fost vice-președinte al Marii Adunări Naționale (M.A.N.), apoi

ambasador al Republicii Populare Române în Suedia în perioada 1956 – 1957.

Iată cum s-au desfășurat evenimentele:

În martie 1956, în timpul unei sesiuni parlamentare, l-am întâlnit pe GHEORGHE DUMITRU pe culoarele M.A.N. M-a invitat atunci în biroul lui de vice-președinte și m-a rugat să-i povestesc despre motivul pentru care, de ceva timp, sunt considerat un element suspect de către organele Partidului. Atunci i-am împărtășit reflecțiile mele critice și i-am spus că, în opinia mea, în R.P.R. exista o luptă de clasă doar de fațadă, o nerespectare flagrantă a metodelor leniniste și democratice în gestionarea Partidului, precum și o dorință cvasi-evidentă de-a nu pune în practică deciziile celui de-al XX-lea Congres al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice.

În fața acestui discurs, DUMITRU s-a declarat pe dată de acord cu mine, afirmând că și el a ajuns la concluzii similare. Din punctul lui de vedere, un anumit număr de probleme din sânul organelor Partidului și ale Statului proveneau încă de pe vremea în care trăia Stalin, și că nu fuseseră decât foarte puțin recunoscute în timpul ultimei sesiuni de plen, ceea ce însemna mai degrabă că ai noștri conducători nu aveau o reală intenție de a le rezolva. Pentru a-mi demonstra că serioase fracturi ale valorilor comuniste există în cadrul R.P.R., mi-a citat exemplul fostului general FULGA, dezvăluindu-mi astfel că l-a întâlnit recent după ieșirea din închisoare și că fusese șocat de starea sa „fizică și psihică deplorabilă”. A adăugat